

Plan för civilt försvar i Sävsjö kommun 2020-2023

Beslutat av: Kommunfullmäktige i Sävsjö kommun, 16 december 2019

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar.

Dokumentet gäller tills vidare.

Diarienummer: 2019/333.016

Innehållsförteckning

Begrepp och definitioner	5
Inledning.....	6
Planstruktur.....	6
Syfte och mål	7
Lagar och förordningar	8
Höjd beredskap	9
Kommunens uppgifter inför och under höjd beredskap.....	10
Prioriterade uppgifter	11
Kompetenshöjning.....	11
Säkerhetsskydd	11
Krigsorganisation och krigsplacering	11
Övriga uppgifter.....	12
Ledningsansvar	12
Geografiskt områdesansvar	12
Rapportering.....	13
Krigsorganisation under höjd beredskap	14
Krigsorganisationens reglemente	14
Totalförsvarsplikt.....	14
Avveckling av krigsorganisationen.....	15
Revidering av plan	15
Regional samverkan i Jönköpings län	16
Ekonomi.....	17
Referenser	18
Lagar och förordningar.....	18
Dokument	18

Begrepp och definitioner

Totalförsvaret – den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militärt och civilt försvar.

Civilt försvar - den verksamhet som ansvariga aktörer genomför i syfte att göra det möjligt för samhället att hantera situationer under höjd beredskap. Under höjd beredskap är civilt försvar all den samhällsviktiga verksamhet som då ska bedrivas.

Civilförsvar – konventionsskyddad verksamhet som ska minska den väpnade konfliktens effekter på civilbefolkningen. Civilförsvar ska inte sammanblandas med civilt försvar som omfattar fler verksamheter, se ovan.

Höjd beredskap – något regeringen kan fatta beslut om vid krig eller krigsfara.

Extraordinär händelse - en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser.

Krisledningsorganisation – Särskild upprättad organisation vid allvarlig händelse, kris eller extraordinär händelse.

Krigsorganisation – kommunens organisation under högsta beredskap.

Beredskapslarm – Utfärdas av regeringen vid krig eller krigsfara.

Totalförsvarspliktig – person bosatt i Sverige mellan 16-70 år.

Krigsplacering – planeringsåtgärd för att säkerställa personalförsörjningen under höjd beredskap.

Säkerhetsskydd – skydd mot spioneri, sabotage, terror och andra brott som kan hota Sveriges säkerhet.

Civilbefolkning - den del av befolkningen som inte är stridande i väpnad konflikt.

Samhällsviktig funktion - funktion av sådan betydelse att ett bortfall av eller en svår störning i funktionen skulle innebära stor risk eller fara för befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet eller samhällets grundläggande värden.

Beredskapsförberedelser - de förberedelser som bland annat myndigheter och kommuner vidtar i fred för att kunna hantera och minska skadeverkningarna av ett väpnat angrepp.

Inledning

Sedan den 1 september 2006 gäller Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Lagens syfte är att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och landsting ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Med anledning av den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har regeringen fastställt att planeringen för höjd beredskap ska återupptas. Den 10 december 2015 beslutade regeringen om planeringsansvisningar för det civila försvaret. Detta innebär att även kommuner och landsting ska arbeta med civilt försvar i enlighet med gällande överenskommelser med staten.

Totalförsvaret består av militärt försvar och civilt försvar. Det militära försvaret bedrivs av Försvarsmakten med tillhörande myndigheter. Civilt försvar är den verksamhet som ansvariga aktörer genomför i syfte att göra det möjligt för samhället att hantera situationer då beredskapen höjs. Civilt försvar är därmed inte en organisation. Verksamheten bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, landsting, privata företag och frivilligorganisationer.

Civilt försvar och arbetet med detta tar sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap. Syftet med svensk krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Krisberedskapen bygger på att samhällets normala, dagliga verksamhet förebygger och hanterar olyckor och mindre omfattande störningar.

Planstruktur

Denna plan är en bilaga till Handlingsprogram för skydd och säkerhet. Handlingsprogrammet tar ett helhetsgrepp i arbetet med att förebygga, avhjälpa och lära i nödlägeskalans samtliga delar. Lagen om extraordinära händelser är en central del i handlingsprogrammet, men till skillnad från extraordinära händelser i fredstid så regleras stora delar av det civila försvarets verksamhet också i flertalet andra lagar och förordningar.

Handlingsprogrammet för skydd och säkerhet är paraplydokumentet under vilket bland annat denna plan sorterats in under.

Syfte och mål

I regeringens försvarspolitiska inriktning¹ fastställdes de tre uppgifter som den civila delen av totalförsvaret syftar till att åstadkomma i händelse av höjd beredskap:

- Värna civilbefolkningen
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Stödja Försvarsmakten i händelse av krig eller angrepp

Det civila försvaret ska stärka samhällets samlade förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar såväl i fred som i krig. I fredstid är det civila försvaret den verksamhet som genomförs i syfte att göra det möjligt för samhället att hantera situationer då beredskapen höjs. Försvarsberedningens rapport² konstaterar vidare att det civila försvaret omfattar all den samhällsverksamhet som måste fungera under höjd beredskap och krig.

Enligt kommunöverenskommelse mellan MSB och SKL ska alla kommuner påbörja arbetet avseende de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap så att de på sikt kan fullgöra sin uppgift inom totalförsvaret i händelse av krigsfara och krig.³

Prioriterade uppgifter för Sävsjö kommun under perioden är:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvaret
- Säkerhetsskydd
- Krigsorganisation och krigsplacering

Arbetet med de prioriterade uppgifterna ska påbörjas och/eller genomföras under perioden 2018 till 2020-12-31.

---

¹ Försvarspolitisk inriktning - Sveriges försvar 2016-2020 (prop. 2014/15:109, bet. 2014/15:FöU11, rskr. 2014/15:251)

² Motståndskraft - Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66) s. 84

³ MSB, & SKL. (2018). Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018-2020

Lagar och förordningar

I försvarsberedningens rapport *Motståndskraft*⁴ konstateras att Sveriges författningsberedskap är god. Detta innebär att det finns författningar på plats som är nödvändiga för att totalförsvaret ska kunna lösa sina uppgifter och för att det svenska samhället ska fungera i laga former även under kriser och i krig. Försvarsberedningen anser även att det finns grundläggande lokala förutsättningar för att hantera såväl gråzonsproblematik⁵ som krig.

Kommuners skyldighet att vidta förberedelser och åtgärder inför höjd beredskap finns reglerat i Lagen (2006:544) om kommuners och landsting åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), samt dess tillhörande förordning (FEH).

Lagen konstaterar att kommunen ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (civilt försvar). Arbetet inkluderar ledningsansvar och rapportering. Vid höjd beredskap eller om ransoneringslagen (1978:268) träder i kraft ska kommunen vidta de åtgärder som behövs för försörjning med nödvändiga varor, medverka vid allmän prisreglering och ransonering, samt medverka vid genomförandet av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.

Lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap utgör en central del av det rättsliga ramverk som reglerar totalförsvaret. Lagen definierar vad totalförsvaret är och att verksamheten delas upp i två områden; militärt försvar och civilt försvar. Vidare regleras när regeringen får fatta beslut om höjd beredskap och vilka beredskapsnivåer som finns. Lagen anger att beredskaperna kan höjas i syfte att stärka landets försvarsförmåga.

Lagen (1994:1809) om totalförsvaretsplikt utgör en mycket viktig beståndsdel av den rättsliga regleringen. Lagen ger förutsättningar att få tillgång till personal i totalförsvaret, ytterst genom att staten får tillämpa tvångsmedel. Totalförsvaretsplikt gäller för alla personer mellan 16 och 70 år som är bosatta i Sverige.

---

⁴ *Motståndskraft - Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025* (Ds 2017:66)

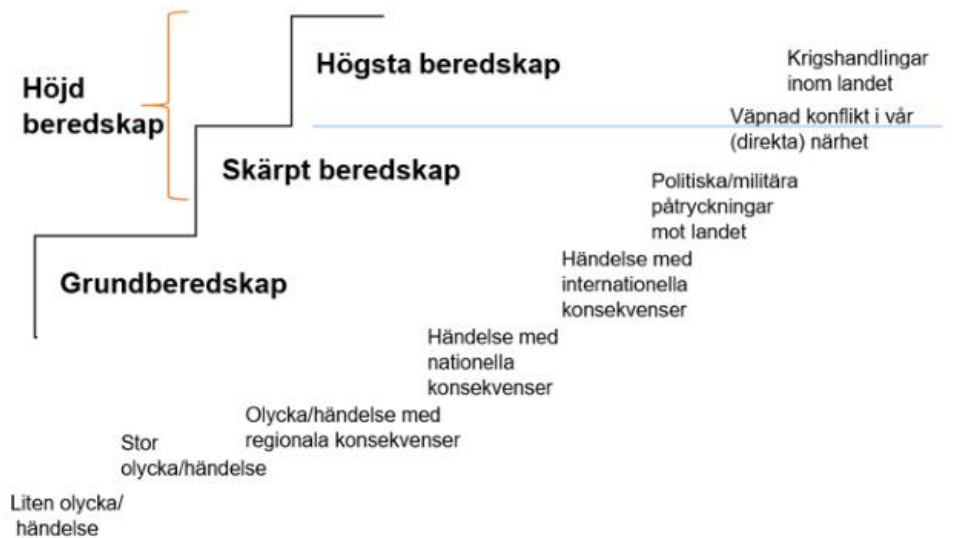
⁵ Otydlig gränsdragning mellan fred och krig.

Höjd beredskap

Regeringen kan besluta om höjd beredskap om det utbryter krig och konflikter i vårt närområde, eller om läget i övrigt i omvärlden allvarligt påverkar vårt land eller hotar vår säkerhet och självständighet. Höjd beredskap ger regeringen större handlingsfrihet att agera och fatta olika beslut, det är därav ett juridiskt begrepp som möjliggör exempelvis aktivering av så kallade fullmaktslagar⁶. Höjd beredskap kan bestå av skärpt eller högsta beredskap. Om Sverige är i krig råder högsta beredskap. Vid beredskapslarm ska hela totalförsvaret mobiliseras.

Höjd beredskap innebär också att bland annat kommuner och statliga myndigheter måste anpassa sin organisation och verksamhet till de särskilda krav som gäller under höjd beredskap. Även om det råder svåra förhållanden är till exempel kommunen skyldig att hålla igång verksamhet som äldreomsorg, skola och renhållning. Vid högsta beredskap ska kommuner övergå till krigsorganisation.

Figur 1. Illustration av beredskapstrappa.

⁶ Lista på fullmaktslagar återfinns under 13 § i SFS: *Förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap*.

Kommunens uppgifter inför och under höjd beredskap

Under kommande mandatperiod ska Sävsjö kommun ta fram de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Planerna ska innehålla uppgifter om den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap. Av dessa planer ska krigsorganisationen och personalplanering framgå samt vad som i övrigt behövs för att Sävsjö kommun ska kunna bedriva sin verksamhet under höjd beredskap. Planeringen ska avse såväl beredskapshöjningar efter hand som omedelbart intagande av högsta beredskap.

Vid höjd beredskap ska Sävsjö kommun vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena skall kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret. Planering inför detta bör ske under mandatperioden.

Samhällsviktig verksamhet ska vara uthållig och robust, men vid krig och krigsfara kan belastningen på samhället bli högre än vad krisberedskapen är dimensionerad för att hantera. Vid höjd beredskap kan aktörer inom totalförsvaret öka eller säkra tillgången till resurser i form av personal, utrustning och transportkapacitet genom bland annat krigsorganisering, förfogande och ransonering. För detta krävs planering, utbildning och övning. Det geografiska områdesansvaret innebär också att kommunen ansvarar för planering av utrymning inom sitt geografiska område, men utifrån närhets-, likhets- och ansvarsprincipen kan fler samhällsaktörer bli involverade. Planering för detta ska därför ske i samverkan med andra aktörer. Under mandatperioden 2020-2023 ska därför arbetet med risk- och sårbarhetsanalys för Sävsjö kommun inkludera höjd beredskap.

Planeringen av totalförsvaret och därmed även kommunernas arbete med civilt försvar bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, och enligt gällande lagstiftning. Försvarsberedningens rapport⁷ kan ses som vägledande i arbetet då den anger den försvarspolitiska inriktningen fram till 2025. Kommande regeringsdirektiv under perioden 2020-2023 kan antas vara

---

⁷ Motståndskraft - Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021–2025 (Ds 2017:66)

baserade på rapporten. Ytterligare överenskommelser som tecknas mellan SKL och MSB ska vara vägledande i arbetet under mandatperioden.

Prioriterade uppgifter

Kompetenshöjning

Förtroendevalda och tjänstemän i Sävsjö kommun behöver ha grundläggande kunskaper om de författningar och arbetssätt som gäller vid höjd beredskap, krigsfara och krig. Det är angeläget att kunskapen om totalförsvaret ökar. Nyckelpersoner⁸ i kommunens organisation ska under perioden genom utbildning ges kunskaper om höjd beredskap och totalförsvaret.

Säkerhetsskydd

Arbetet med beredskapsförberedelser inom det civila försvaret skapar behov av ett utökat och stärkt arbete med säkerhetsskydd. Säkerhetsskydd handlar om att skydda verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten. Sävsjö kommun ska vidta nödvändiga förberedelser för att i arbetet med beredskapsförberedelser på ett säkert sätt kunna hantera frågor som är av vikt för Sveriges säkerhet. Säkerhetsskyddslagens (2018:585) bestämmelser ska vara vägledande i kommunens arbete med säkerhetsskydd.

Kommunen ska:

- ha en säkerhetsskyddschef.
- ha rutiner och materiel (säkerhetsskåp m.m.) för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs, ändras eller förstörs.
- under perioden 2018-2020 etablera en process för säkerhetsskyddsanalys samt analysera prioriterade delar av kommunens verksamhet.

Krigsorganisation och krigsplacering

Sävsjö kommun ska under perioden påbörja en planering för kommunens uppgifter inom totalförsvaret. Planeringen ska avse den verksamhet som kommunen ska bedriva under höjd beredskap samt dess krigsorganisation och krigsplaceringar. Räddningstjänsten i Sävsjö avser att under mandatperioden krigsplacera all sin tillgängliga personal.

---

⁸ Med nyckelpersoner avses minst kommunstyrelsen och kommunledningen.

Övriga uppgifter

Ledningsansvar

Vid höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen⁹ för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

- Sävsjö kommun bör utbilda och öva kommunstyrelsen i uppgiften att under höjd beredskap ansvara för kommunens ledning.
- Sävsjö kommun bör inom ramen för den statliga ersättningen medverka i utbildningar och övningar som anordnas av länsstyrelsen och delta i övning anordnad av annan statlig myndighet.

Geografiskt områdesansvar

I det geografiska områdesansvaret finns en förberedande del som är nödvändig för att såväl fredstida krishantering som den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap ska fungera. Formerna för hur det geografiska områdesansvaret ska tillämpas inför och vid höjd beredskap kommer att utvecklas under de kommande åren.

Kommuners geografiska områdesansvar¹⁰ innebär att kommunstyrelsen under höjd beredskap ska verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen av olika aktörer samordnas och för att samverkan kommer till stånd mellan dem som bedriver verksamheten. Sävsjö kommun bör informera berörda lokala aktörer om arbetet med beredskapsförberedelser och möjligheter till samverkan på lokal nivå.

---

⁹ 3 kap. 2 § Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

¹⁰ 3 kap. 4 § Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Rapportering

Sävsjö kommun ska under höjd beredskap¹¹ hålla Länsstyrelsen i Jönköpings län informerad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen.

- Kommunen ska medverka vid införandet av ett tilldelat tekniskt system för informationsutbyte.
- Kommunen ska i samverkan med länsstyrelsen implementera rutiner för rapportering och för lägesbilder.

---

¹¹ 3 kap. 5 § Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Krigsorganisation under höjd beredskap

Regeringen kan besluta om höjd beredskap och utfärda beredskapslarm. Vid högsta beredskap eller beredskapslarm ska kommunen omedelbart övergå till krigsorganisation.¹² Under höjd beredskap är det kommunstyrelsen som ansvarar för ledningen av den del av det civila försvaret som berör den verksamhet som kommunen ansvarar för.

Krigsorganisationen ska i första hand utgå utifrån Sävsjö kommuns krisledningsorganisation.¹³ Under mandatperioden ska planer som avser organisationsstruktur samt den personal som ska tjänstgöra i organisationen tas fram.

Krigsorganisationens reglemente¹⁴

Bestämmelser om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.¹⁵¹⁶ Ytterligare bestämmelser kan komma att tas fram utifrån bland annat framtagna organisationsstruktur.

Totalförsvarsplikt

Totalförsvarsplikten möjliggör att verksamheter inom totalförsvaret kan krigsplacera sin personal i syfte att personalplanera inför höjd beredskap. Det är således ett viktigt verktyg i kommunens totalförsvarsplanering.

Krigsplacering innebär att den som blivit krigsplacerad är skyldig att kvarstå i sin anställning eller fullfölja ett uppdrag vid krig eller krigsfara. En anställd som är krigsplacerad har blivit meddelad detta på förhand av sin arbetsgivare. Totalförsvarsplikten är endast aktuell då det råder höjd beredskap.

---

¹² SFS: 12 § Förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap.

¹³ Se *Plan för hantering av allvarliga och extraordinära händelser i Sävsjö kommun 2020-2023*.

¹⁴ Reglementen bestämmer de politiska organens ansvarsområden och verksamhet. Varje nämnd har ett reglemente att arbeta efter. Det beskriver vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har.

¹⁵ SFS: Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig och krigsfara m.m.

¹⁶ SFS: Kommunallag (2017:725)

När det råder höjd beredskap får regeringen föreskriva om allmän tjänsteplikt, om det behövs för att verksamhet som är av särskild vikt för totalförsvaret skall kunna upprätthållas. Föreskriften kan avse en viss del av landet eller en viss verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer är den som avgör vid vilken verksamhet allmän tjänsteplikt ska gälla. Sävsjö kommun ska med stöd i anställningsavtalet krigsplacera den personal som bedöms behövas i totalförsvaret utifrån framtagna planer för kommunens krigsorganisation.

Avveckling av krigsorganisationen

Regeringen fattar beslut om avveckling av kommunens krigsorganisation, då landet inte längre bedöms vara i ett sådant tillstånd att höjd beredskap är nödvändigt för att kunna upprätthålla Sveriges fred och säkerhet.¹⁷

Revidering av plan

Plan för civilt försvar i Sävsjö kommun revideras under första året i varje ny mandatperiod. Denna revidering sker i samband med att Handlingsprogram för skydd och säkerhet revideras. Räddningstjänsten i Sävsjö har i uppdrag att säkerställa att revideringen genomförs och att förslag till ny plan läggs fram för politisk beredning och beslut.

---

¹⁷ SFS: 5 § Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Regional samverkan i Jönköpings län

Extraordinär händelse som berör flera kommuner och som kräver tillgång till länsresurser behöver samordnas på regional nivå. Den regionala samverkan, även kallad F-samverkan, är ett stöd till berörda kommuner och bygger på dialog mellan olika självständiga och sidoordnade samhällsaktörer för att samordnat nå gemensamma mål.

Händelsen avgör vilka samhällsaktörer som ingår i samverkansledningen. Samverkansledningen ska analysera behov och anpassa åtgärder efter situationen, samt identifiera och beakta avgränsningar mot lokal nivå. Hur samverkan ska gå till är reglerat i ett särskilt avtal mellan samhällsaktörerna i Jönköpings län.

Vid höjd beredskap ska Sävsjö kommun hålla länsstyrelsen underrättad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen. Länsstyrelsen ska som högsta civila totalförsvarsmyndighet inom länet verka för att största möjliga försvarseffekt uppnås.

Länsstyrelsen har också i särskild uppgift att:

1. samordna de civila försvarsåtgärderna,
2. verka för att sådan verksamhet hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna bedrivs med en enhetlig inriktning,
3. i samråd med Försvarmakten verka för att det civila och det militära försvaret samordnas, och
4. verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att försvarsansträngningarna främjas.

Kommunens planering och åtgärder inom civilt försvar samordnas därför genom Länsstyrelsen med resterande kommuner i länet, Försvarmakten och andra berörda myndigheter.

Ekonomi

Kommunerna och landstingen ska få ersättning av staten för kostnader för förberedande uppgifter som de utför enligt 2 och 3 kap.¹⁸ i Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ersättningens storlek.

Den ersättning som ges enligt LEH bestäms och betalas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom ramen för vad regeringen årligen beslutar.

Länsstyrelsen kan föreslå att del av ersättningen ska reduceras eller falla bort för en kommun som inte fullgjort sina uppgifter. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får besluta att så ska ske.

I nuvarande överenskommelse 2018-2020 mellan SKL och MSB regleras de belopp som betalas ut under perioden. Ersättningen betalas ut den 30 juni varje år. Principer för beräkning av ersättning omfattas av försvarssekretess.¹⁹

---

¹⁸ SFS: 2006:544 2 kap. *Förberedelser för och verksamhet under extraordinära händelser i fredstid* och 3 kap. *Förberedelser för och verksamhet under höjd beredskap*

¹⁹ SFS: 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen 2009:400

Referenser

Lagar och förordningar

- Försvarsdepartementet. (1992). *Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap*. Stockholm: Riksdagen.
- Försvarsdepartementet. (1994). *Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt*. Stockholm: Riksdagen.
- Försvarsdepartementet. (2015). *Förordning (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap*. Stockholm: Riksdagen.
- Justitiedepartementet. (1978). *Ransoneringslag (1978:268)*. Stockholm: Riksdagen.
- Justitiedepartementet. (1988). *Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.* Stockholm: Riksdagen.
- Justitiedepartementet. (2006). *Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordniära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Stockholm: Riksdagen.
- Justitiedepartementet. (2006). *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Stockholm: Riksdagen.
- Justitiedepartementet. (2009). *Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)*. Stockholm: Riksdagen.
- Justitiedepartementet. (2018). *Säkerhetsskyddslag (2018:585)*. Stockholm: Riksdagen.

Dokument

- Försvarsdepartementet. (2017). *Motståndskraft - Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021-2025*. Stockholm: Regeringen.

- Försvarsdepartementet. (2014). *Försvarspolitisk inriktning - Sveriges försvar 2016-2020* (prop. 2014/15:109, bet. 2014/15:FöU11, rskr. 2014/15:251). Stockholm: Regeringen.
- Justitiedepartementet. (2015). *Planeringsanvisningar för det civila försvaret II:16*. Stockholm: Regeringen.
- MSB, & SKL. (2018). *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018-2020*. Stockholm: SKL; MSB;.